

Slimību profilakses un kontroles centrs

Duntes iela 22, K-5, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

Rīgā

Par leptospirozes laboratorisko diagnostiku ambulatorajā praksē

Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – Centrs) atgādina, ka Latvijā turpina pieaugt leptospirozes gadījumu skaits. Šogad līdz 12. novembrim reģistrēti 42 gadījumi, kas ir būtiski —10 reizes — vairāk nekā iepriekšējo desmit gadu laikā, kad vidēji tika reģistrēti četri gadījumi gadā.

Lai uzlabotu leptospirozes diagnostiku, Centrs sadarbībā ar SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālo mikrobioloģijas references laboratoriju ir izstrādājis ieteikumus leptospirozes diagnostikai ambulatorajā praksē (pielikumā). Ieteikumu mērķis ir palīdzēt ārstam pieņemt lēmumu par pacienta laboratorisko izmeklēšanu leptospirozes noteikšanai, balstoties uz klīniskiem un epidemioloģiskiem kritērijiem, izvēlēties atbilstošu laboratorisko testu atkarībā no slimības ilguma un pareizi interpretēt testa rezultātus.

Centrs papildus sniedz īsu informāciju par leptospirozes epidemioloģiskās uzraudzības datu analīzes rezultātiem. Leptospirozes pacientu vidējais vecums – 57 gadi (robežās no 10 līdz 82 gadiem), mediāna – 61 gads; kopumā 22 vīrieši un 20 sievietes. Slimības gadījumi konstatēti dažādās administratīvajās teritorijās: Rīgā, Cēsu, Ogres, Salaspils, Ropažu, Jelgavas, Bauskas, Siguldas, Augšdaugavas, Kuldīgas, Valmieras un Alūksnes novadā. Lielākā daļa pacientu ziņojuši par iespējamu kontaktu ar grauzējiem, mājdzīvniekiem vai vidi, kas varētu būt piesārņota ar to izdalījumiem (piemēram, strādājot piemājas dārzā, peldoties vai veicot uzkopšanas darbus saimniecības telpās). Visticamāk leptospirozes uzliesmojums ir saistīts ar klimatisko faktoru ietekmi. 2025. gada vasara bija par 22% mitrāka nekā norma, kļūstot par mitrāko vasaru kopš 2016. gada. Leptospiras labi saglabājas mitrā vidē, un pasaulē uzliesmojumi bieži ir saistīti ar plūdiem. Turklāt leptospirozes izplatību veicina sezonālā grauzēju migrācija dzīvojamās un saimnieciskās ēkās. Saskaņā ar Pārtikas un veterinārā dienesta sniegto informāciju šogad leptospirozes pieaugums novērots arī dzīvnieku vidū, tostarp lauksaimniecības dzīvniekiem un suņiem.

Kopumā 24 leptospirozes pacienti (57%) sākotnēji vērsās Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, 8 pacienti (19%) slimnīcu uzņemšanas nodaļās, 8 pacienti (19%) pie ģimenes ārsta, bet 2 personas (5%) – laboratorijā. Gandrīz visi (39) pacienti ārstējušies vai turpina ārstēties stacionāros. Slimības klīniskā gaita bija smaga 11 pacientiem (tostarp 3 pacienti miruši), vidēji smaga – 21 pacientam, bet pārējiem viegla vai nenoskaidrota. Diagnoze “leptospiroze” 62% gadījumu tika apstiprināta, nosakot *Leptospira spp.* RNS asins un/vai urīna paraugos (PQR tests), pārējos gadījumos – seroloģiski, nosakot antivielas pret *Leptospira spp.* Laboratoriska diagnozes apstiprināšana vidēji notika 9. slimības dienā (robežās no 2 līdz 31 dienai).

Lūdzam iepazīties ar ieteikumiem un izmantot tos savā ikdienas praksē. Papildu informācija par leptospirozi un tās profilaksi ir pieejama Centra tīmekļa vietnē:
<https://www.spkc.gov.lv/lv/infekcijas-slimibu-apraksti#leptospiroze>

Pielikumā: Ieteikumi leptospirozes diagnostikai ambulatorajā praksē uz 4 lp.

Direktora p.i.

Dzintars Mozgis

Sigita Geida 67081609
sigita.geida@spkc.gov.lv